

Belangen: Persoonlijke en politieke dilemma's

Korte omschrijving werkvorm

De liquidatie van advocaat Derk Wiersum roept verschillende vragen op. Wie wil er voortaan nog kroongetuigen bijstaan? Mogen mensen nog wel zelf beslissen over hun bescherming? In deze werkvorm bespreken leerlingen in duo's welke keuzes zij zouden maken als ze in de schoenen stonden van onder meer een advocaat en een minister. Bij de bespreking van de keuzes van de leerlingen komen verschillende dilemma's en de complexiteit van de problematiek aan de orde.

Leerdoelen

- Leerlingen kunnen beargumenteren welke belangen zij het zwaarst vinden wegen in de dilemma's die op tafel liggen na de liquidatie van advocaat Derk Wiersum.
- Leerlingen begrijpen de complexiteit van de problematiek van drugscriminaliteit en dat een snelle oplossing niet voorhanden is.

Bronnen

- NRC Next, 18 september 2019. <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/09/18/derk-zag-in-nabil-iemand-die-zijn-hulp-nodig-had-a3973880>
- Het Parool, 18 september 2019. <https://www.parool.nl/amsterdam/advocaat-kroongetuige-nabil-b-doodgeschoten-in-buitenveldert~bf9e0a4f3/?referer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>
- Algemeen Dagblad, 19 september 2019. Grapperhaus wil doorgaan met kroongetuigen. <https://www.ad.nl/politiek/grapperhaus-wil-doorgaan-met-kroongetuigen~a0d22727/>
- NRC Next, 20 september 2019. <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/09/20/opeens-is-het-alsof-de-hele-tweede-kamer-lijkt-op-mark-rutte-a3974046>
- www.denederlandsegrondwet.nl
- www.vandale.nl

Duur

35 minuten

Benodigheden

- PowerPoint
- Voor elke leerling een rode en een groene kaart

Handleiding

1. Bespreek met de leerlingen, als je de werkvorm 'in beeld' niet hebt gedaan, eerst het nieuws dat op woensdag 18 september 2019 een advocaat is doodgeschoten. Toelichting: Op woensdag 18 september werd de advocaat Derk Wiersum in zijn eigen straat doodgeschoten. Hij verdedigde de kroongetuige Nabil B. die in een grote liquidatiezaak zeer belangrijke verklaringen heeft afgelegd tegen de criminele organisatie van de voortvluchtige Ridouan T., die van meerdere moorden wordt verdacht. Het politieonderzoek is nog gaande, maar het vermoeden bestaat dat Wiersum gedood is omdat hij een kroongetuige in deze zaak bijstond. Dit is de eerste keer dat een strafadvocaat in Nederland om die reden wordt geliquideerd.

2. Deel aan elke leerling een rode en een groene kaart uit.
3. Open de PowerPointpresentatie.
4. Vertel dat je de leerlingen verschillende stellingen gaat voorleggen. Bij elke stelling mogen ze in tweetallen overleggen om een mening te vormen over de stelling. Daarna vraag je de leerlingen om door het opsteken van de rode of de groene kaart aan te geven wat zij vinden. Geef aan dat je ook altijd enkele leerlingen zal vragen om te beargumenteren *waarom* ze dit vinden.
5. Dia 2. Vraag of de leerlingen vinden dat iedereen recht heeft op een advocaat, ongeacht hoe zwaar het misdrijf is waarvan iemand verdacht wordt. Laat de leerlingen eerst in tweetallen overleggen.
6. Laat alle leerlingen door middel van het opsteken van de rode of groene kaart hun mening geven over de stelling. Bespreek het vraagstuk door enkele leerlingen te vragen hun mening te beargumenteren. Zorg dat in ieder geval aan bod komt dat mensen in Nederland onschuldig zijn tot het tegendeel bewezen wordt. In de grondwet, in artikel 18, is opgenomen dat iedereen zich bij de rechter kan laten bijstaan door iemand anders, zoals een advocaat. Ook staat daarin dat burgers die de rechtsbijstand niet zelf kunnen betalen, deze rechtsbijstand toch krijgen.
7. Dia 3. Lees het citaat op de PowerPoint voor:
“Wiersum neemt hierna de verdediging van Nabil op zich. Veel advocaten weigeren kroongetuigen bij te staan. Niet alleen vanwege het potentiële gevaar, maar ook omdat het slecht is voor de business: sommige criminelen willen geen advocaat die ‘verklikkers’ bijstaat. “Derk zag in Nabil iemand die heel erg zijn hulp nodig had en voor wie hij wat kon betekenen. Hij liet zich leiden door zijn advocatenhart,, zegt Jillis Roelse.” (NRC Next, 19 september 2019, p. 5.)
8. Dia 4, 5 en 6. Bespreek volgens dezelfde procedure als bij dia 2 de vragen/stellingen op dia 4, 5 en 6:
  - 4) Stel je bent advocaat... Een kroongetuige wil dat jij hem/haar verdedigt. Neem je de opdracht aan?
  - 5) Stel jullie zijn de baas bij een advocatenkantoor... Een kroongetuige vraagt of jullie kantoor hem/haar wil verdedigen. Nemen jullie de opdracht aan?
  - 6) Nabil B. moet een nieuwe advocaat krijgen.
9. Dia 7. Bespreek met de leerlingen wat een kroongetuige precies is.
Een kroongetuige is een verdachte die tegen medeverdachte(n) getuigt en daarvoor strafvermindering in het vooruitzicht gesteld krijgt. (Van Dale)
10. Dia 8. Bespreek volgens dezelfde procedure als bij dia 2,4,5, en 6 de stelling: Het Openbaar Ministerie moet kroongetuigen blijven gebruiken.
Toelichting: Over de inzet van kroongetuigen in de bestrijding van georganiseerde criminaliteit wordt in Nederland al een paar decennia uitgebreid gesproken. Het gaat over vragen als: wat bieden we de kroongetuige in ruil voor zijn getuigenissen? En: hoe zorgen we ervoor dat hij/zij en zijn/haar familie geen gevaar lopen? De minister van Justitie en Veiligheid heeft na de moord op Derk Wiersum aangegeven niet te willen stoppen met de

inzet van kroongetuigen. Hij zei: “We moeten hiermee doorgaan. We willen deze lieden blijven raken. Ook via deze moeilijke processen.” (Algemeen Dagblad, 19 september)

11. Dia 9. Lees het fragment dat op de dia staat voor:

“Wiersum wilde zelf geen beveiliging. Hij zei “Ik hoef niet zo’n Schwarzenegger-type naast me. Ik ben niet alleen advocaat, maar ook vader en mens.” Hij dacht dat hij op die manier niet meer zichzelf kon zijn.” (NRC Next, 2019)

12. Dia 10. Bepreek volgens dezelfde procedure de vragen/stellingen van de dia’s 10, 11 en 12:

10) Stel dat je advocaat bent.. Zou jij beveiliging willen als je weet dat er risico’s zijn?

11) Mensen die bedreigd worden mogen zelf beslissen of ze beveiliging nodig hebben.

12) De overheid moet geld ter beschikking stellen om iedereen die dat denkt nodig te hebben te beveiligen.

Toelichting: alternatief is dat deskundigen de afweging maken of iemand recht heeft op door de overheid betaalde beveiliging. De marktprijzen voor het inhuren van bodyguards variëren van 75 tot 150 euro per uur. (NRC Next, 20 september)

13. Dia 13. Lees de alinea die op de dia staat voor:

Rutte zegt dat er “veel mag in dit land”, daar is hij “voorstander” van, maar dat jongeren moeten bedenken wat ze doen als ze op een dancefeest een pilletje nemen of jointjes roken in een coffeeshop: “Het draagt uiteindelijk allemaal bij aan een systeem waarin criminaliteit welig tiert, waarin ondermijning plaatsvindt.” (NRC Next, 2019)

14. Dia 14. Bepreek volgens dezelfde procedure de stelling van dia 14: Het is goed dat politici deze moord aangrijpen om gebruikers van drugs te wijzen op hun bijdrage aan de ondermijning van de samenleving.

Toelichting: de problematiek rondom ondermijning is er vanwege een vraag naar drugs, ook vanuit Nederland. Tegelijkertijd is veel drugshandel niet bedoeld voor Nederland, maar voor de export. Ook kun je je afvragen of er een directe link is tussen een joint en harddrugs.

15. Vraag of er iets is dat leerlingen kwijt willen en sluit daarna af.